

Inhoud

Introductie maatregelen	2
Uitgelichte maatregelen.....	2
Lijst met alle maatregelen per thema uit het plan	2
Bevorderen groene transitie.....	2
Deze maatregelen bevorderen de groene transitie, met directe bijdragen aan de klimaat- en energietransitie. Ook andere maatregelen in het plan hebben een positieve impact op het klimaat.	2
Versnellen digitale transformatie	4
Investerings in onderzoek en innovatie zijn nodig om het duurzaam verdienvermogen van Nederland te vergroten. Bijvoorbeeld investeringen in kunstmatige intelligentie en kwantumtechnologie. Ze bevorderen de digitale transformatie en bieden oplossingen voor maatschappelijke problemen. Dit zorgt voor duurzame economische groei. Ook is digitalisering van onderwijs en de logistieke sector belangrijk, net als het versterken van digitale vaardigheden.	4
Versterken arbeidsmarkt, pensioen en toekomstgericht onderwijs.....	5
De maatregelen richten zich op het aanpassen van de arbeidsmarkt aan de veranderende economie door digitalisering, globalisering en de gevolgen van de coronapandemie. Het kabinet wil het rechtskader, de belasting- en pensioenstelsels en de inzetbaarheid van de beroepsbevolking beter afstemmen op de huidige omstandigheden. De focus ligt op het versterken van bestaanszekerheid voor lage en middeninkomens, het bevorderen van kansengelijkheid en het waarborgen van een adequaat pensioen voor alle generaties.	5
Verbeteren woningmarkt en verduurzamen gebouwde omgeving	6
De maatregelen in dit thema richten zich op het aanpakken van problemen op de woningmarkt. Er is bijvoorbeeld een woningbouwtekort en er worden te weinig betaalbare woningen gebouwd. Ook gebruikt de gebouwde omgeving veel energie.	7
Versterken energiemarkt (REPowerEU).....	8
REPowerEU helpt lidstaten om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen uit Rusland. Hier hebben lidstaten extra geld voor gekregen. Nederland heeft twee maatregelen aan het plan toegevoegd.....	8
Aanpakken agressieve belastingplanning en witwassen.....	8
Deze maatregelen zijn gericht tegen belastingontwijking. Daarnaast zorgen deze maatregelen ook voor een verbreding van de belastinggrondslag en een meer evenwichtige belastingheffing van multinationals.....	8
Versterken gezondheidszorg en pandemieparaatheid	9
De Nederlandse gezondheidszorg kent een groot personeelstekort. De HVP-maatregelen onder deze noemer zijn gericht op het (tijdelijk) inperken van dit tekort. Daarnaast was er tijdens de coronacrisis sprake van een tekort aan Intensive Care-capaciteit. De HVP-maatregelen zijn er daarom ook op gericht deze capaciteit uit te breiden en de pandemische paraatheid te versterken.....	9
Link naar de interactieve kaart	10

Introductie maatregelen

Het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) is een pakket van 22 hervormingen en 28 investeringen. Het plan draagt bij aan de ambities van het kabinet op het gebied van de groene- en digitale transitie, en het bevat grootschalige maatregelen op het gebied van woningbouw, de arbeidsmarkt en het Nederlandse belastingstelsel.

Uitgelichte maatregelen



➤ Wind op zee

Wind op Zee is gericht op het verhogen van de in de Noordzee opgewekte windenergie. Het Nederlandse HVP draagt o.a. bij aan scheepvaartveiligheid en verduurzaming en aanpassing van de visserijsector.



➤ ERTMS

Het European Rail Traffic Management System is de internationale standaard voor treinbeveiliging. ERTMS maakt het spoor veiliger en betrouwbaarder en het vergroot de capaciteit op het spoor.

Lijst met alle maatregelen per thema uit het plan

Bevorderen groene transitie

Deze maatregelen bevorderen de groene transitie, met directe bijdragen aan de klimaat- en energietransitie. Ook andere maatregelen in het plan hebben een positieve impact op het klimaat.

INVESTERINGEN

Wind op Zee

Deze maatregel vergroot de capaciteit voor windenergie op de Noordzee, terwijl negatieve effecten op natuur en omgeving worden beperkt. Dit gebeurt door investeringen in veiligheid op zee, natuurherstel en betere integratie van windenergie op land.

Groenvermogen waterstof

De maatregel Groenvermogen waterstof versnelt de ontwikkeling van een duurzaam waterstofsysteem in Nederland. Dit gebeurt door investeringen in demonstratieprojecten voor grootschalige elektrolyse, onderzoek naar productie en opslag, en opleidingen om meer waterstofspecialisten op te leiden. Zo draagt de maatregel bij aan een schone en innovatieve energievoorziening.

Energietransitie binnenvaart (project ZES)

Deze maatregel bevordert elektrisch en emissievrij transport over binnenwateren. Dit gebeurt door de inzet van Modular Energy Containers (MEC's), de aanleg van 8 laadplaatsen en de introductie van volledig elektrische binnenvaartschepen.

Programma Natuur

Het Programma Natuur richt zich op het herstel van natuur in Nederland door de negatieve effecten van stikstofuitstoot te verminderen. Dit gebeurt met acties in of rond Natura 2000-gebieden, zoals het verbeteren van natuurkwaliteit, hydrologische maatregelen en het behoud van natuurgebieden. Het programma ondersteunt provincies met financiële middelen voor herstelmaatregelen, om zo de instandhouding van soorten en habitats te verbeteren.

Subsidieregeling sanering varkenshouderijen

Deze maatregel richt zich op het verminderen van ammoniakemissies en geurhinder in gebieden met veel varkenshouderijen en het verlagen van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Varkenshouders ontvangen subsidies om vrijwillig hun bedrijven te beëindigen en hun productiecapaciteit te slopen.

Luchtvaart in transitie

Deze maatregel richt zich op het verduurzamen van de Nederlandse luchtvaart, met het doel klimaatneutraliteit tegen 2050. De investering ondersteunt de ontwikkeling van waterstoftechnologie voor vliegtuigen, waaronder het ontwerp van waterstofmotoren en aandrijfsystemen. Daarnaast wordt er een denktank opgericht om samenwerking tussen luchtvaartinstituten en internationale fabrikanten te bevorderen.

HERVORMINGEN

Energiewet

Deze hervorming moderniseert en integreert de regelgeving voor gas- en elektriciteitsenergiesystemen door de huidige Gaswet en Elektriciteitswet samen te voegen. De wet verbetert de uitwisseling van data en versnelt vergunningen voor energieprojecten. Netbeheerders krijgen duidelijke regels. Eindgebruikers krijgen meer mogelijkheden om mee te doen op de energiemarkt. Ook wordt hun bescherming beter.

Invoering en aanscherping CO2 heffing industrie

De CO2-heffing voor de industrie moet de uitstoot verminderen. Er komt een minimumprijs per ton CO2. Zakt de EU-ETS-prijs onder deze grens, dan wordt het verschil als belasting geheven. De hervorming regelt de invoering en aanscherping van deze heffing om extra emissiereductie te stimuleren.

Hervorming energiebelasting

De hervorming van de energiebelasting stimuleert bedrijven en huishoudens om minder energie te verbruiken. Ook moedigt het de overstap naar duurzamere energiebronnen aan. Dit gebeurt door wijzigingen in de belastingtarieven. Aardgas wordt duurder. Elektriciteit wordt goedkoper. Daarnaast worden energiebelastingen minder afbouwend. Bepaalde belastingvrijstellingen verdwijnen. De belastingverlaging voor elektriciteitsverbruikers wordt tijdelijk verhoogd.

Hervorming autobelastingen

De hervorming van de autobelasting vermindert het aantal kilometers dat wordt gereden met auto's op fossiele brandstoffen. Dit gebeurt op twee manieren. De btw-vrijstelling in de belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) voor fossiele bestelauto's van commerciële

exploitanten verdwijnt geleidelijk. Daarnaast wordt de eigendomsbelasting gebaseerd op het aantal gereden kilometers in plaats van het voertuiggewicht.

Verhoging tarief vliegbelasting

De hervorming ‘verhoging van de vliegbelasting’ heeft als doel de sociale kosten van luchtvervoer beter weer te geven en kortereafstandsvluchten te ontmoedigen. Dit wordt bereikt door een verhoging van de vliegbelasting. Dit leidt tot een hogere ticketprijs voor passagiers die vertrekken vanaf een Nederlandse luchthaven.

Versnellen digitale transformatie

Investerings in onderzoek en innovatie zijn nodig om het duurzaam verdienvermogen van Nederland te vergroten. Bijvoorbeeld investeringen in kunstmatige intelligentie en kwantumtechnologie. Ze bevorderen de digitale transformatie en bieden oplossingen voor maatschappelijke problemen. Dit zorgt voor duurzame economische groei. Ook is digitalisering van onderwijs en de logistieke sector belangrijk, net als het versterken van digitale vaardigheden.

INVESTERINGEN

Quantum Delta NL

Quantum Delta NL stimuleert de ontwikkeling van kwantumtechnologie in Nederland. Dit gebeurt bijvoorbeeld via onderzoek, talentontwikkeling en de oprichting van nieuwe bedrijven. Het programma investeert in kwantumcomputers, -netwerken en sensoren.

AiNed en Applied AI Learning Communities

De investering AiNed en Applied AI Learning Communities stimuleert de ontwikkeling en toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) in Nederland. Het doel is om de economie en samenleving te versterken.

Digitaliseringsimpuls Onderwijs NL

Deze investering bevordert de digitalisering in het beroeps- en hoger onderwijs. Het doel is om de digitale vaardigheden van studenten en docenten te verbeteren. De focus ligt op een gestandaardiseerde en veilige ICT- en kennisinfrastructuur.

Digitale Infrastructuur Logistiek

Dit programma stimuleert de digitalisering van de logistieke sector. Het ontwikkelt een veilige en betrouwbare data-infrastructuur voor het delen van gegevens. Het programma ondersteunt de opzet van deze basisdata-infrastructuur. Zo kunnen commercieel gevoelige logistieke gegevens veilig gedeeld worden tussen ketenpartijen en de logistieke sector.

Digitalisering van de strafrechtketen

Deze investering maakt de strafrechtketen efficiënter. Papierwerk wordt vervangen door digitale middelen. Het programma investeert in een portaal voor burgers. Hier kunnen zij strafrechtelijke handelingen uitvoeren, zoals aangiftes doen. Ook wordt IT verbeterd om strafzaken in de categorie “Veelvoorkomende criminaliteit” digitaal af te handelen.

European Rail Traffic Management System (ERTMS)

Deze investering vervangt het analoge treinbeveiligingssysteem door de Europese digitale norm, het European Rail Traffic Management System (ERTMS). Het programma biedt bijvoorbeeld financiële steun voor de ontwikkeling van planstudies voor verschillende baanvakken.

Veilige, Slimme & Duurzame Mobiliteit

De investering Veilige, Slimme & Duurzame Mobiliteit versnelt de overstap naar veiligere, slimmere en duurzamere mobiliteit. Dit gebeurt door beter gebruik te maken van de bestaande infrastructuur. Het programma biedt bijvoorbeeld financiële steun voor slimme verkeerslichten.

Intelligente Wegkantstations (IWKS)

Deze investering vervangt de bestaande wegkantstations door intelligente wegkantstations (iWKS). Deze nieuwe systemen kunnen beter communiceren met elektronische verkeersborden. Ze helpen om files en congestie te verminderen, de verkeersdoorstroming te verbeteren en sneller te waarschuwen bij incidenten. De iWKS worden efficiënter, duurzamer en vereisen minder onderhoud.

Hernieuwing van de IT-infrastructuur bij het Ministerie van Defensie

Deze maatregel vernieuwt de IT-infrastructuur van het ministerie van Defensie. Het doel is om betrouwbare, veilige en flexibele systemen op te zetten. De investering ondersteunt het versterken van cyberbeveiliging.

HERVORMINGEN

Informatiemanagement overheid (Wet Open Overheid)

Deze hervorming verbetert de transparantie van overheidsinformatie door de Wet open overheid (WOO). Overheidsinstanties moeten actieplannen opstellen voor digitale toegankelijkheid.

Versterken arbeidsmarkt, pensioen en toekomstgericht onderwijs

De maatregelen richten zich op het aanpassen van de arbeidsmarkt aan de veranderende economie door digitalisering, globalisering en de gevolgen van de coronapandemie. Het kabinet wil het rechtskader, de belasting- en pensioenstelsels en de inzetbaarheid van de beroepsbevolking beter afstemmen op de huidige omstandigheden. De focus ligt op het versterken van bestaanszekerheid voor lage en middeninkomens, het bevorderen van kansengelijkheid en het waarborgen van een adequaat pensioen voor alle generaties.

INVESTERINGEN

Nederland Leert Door

Nederland Leert Door helpt mensen op de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van vaardigheden of het ontvangen van loopbaanadvies of loopbaanbegeleiding. Zo raken mensen minder snel hun baan kwijt. Ook helpt het werklozen met het vinden van een nieuwe baan.

Scholingsbudget WW

Via deze regeling worden werklozen met een zwakke arbeidsmarktpositie ondersteunt. Door bij- en omscholing worden hun kansen op de arbeidsmarkt groter.

Ondersteuning VO-leerlingen laatste jaar

Leerlingen in het laatste jaar van het voortgezet onderwijs zijn ondersteund om leerverliezen als gevolg van de coronapandemie te beperken. Er is bijvoorbeeld een online platform met leermateriaal gelanceerd. Ook hebben schoolbesturen extra middelen ontvangen.

Aanpak voorkomen leervertraging bij nieuwkomers

Basisscholen en middelbare scholen hebben middelen ontvangen om leerlingen met een migratieachtergrond die minder dan twee jaar in Nederland wonen te ondersteunen. Zo worden leerverliezen als gevolg van de coronapandemie verminderd.

Laptops en tablets voor onderwijs

Scholen hebben 75.000 laptops en tablets ontvangen. Zo kunnen scholen online en hybride onderwijs organiseren. Dit helpt bij het aanpakken van leerverliezen als gevolg van de coronapandemie.

Nationaal Onderwijslab AI

Kunstmatige intelligentie kan helpen om het leerproces in het onderwijs te verbeteren. Bijvoorbeeld door kennis van leerlingen en docenten te vergroten. Of door de motivatie van leerlingen te versterken. Deze maatregel financiert zulke projecten.

HERVORMINGEN

Verlaging van de zelfstandigenaftrek

De zelfstandigenaftrek is een aftrekpost voor ondernemers. Dit zorgt ervoor dat ze minder belasting betalen dan werknemers. Door de zelfstandigenaftrek te verlagen wordt het verschil in fiscale behandeling kleiner.

Hervorming pensioenstelsel tweede pijler

Deze hervorming maakt het Nederlandse pensioenstelsel klaar voor de toekomst. De wet zorgt dat de pensioenopbouw gelijk is aan de premie. Zo wordt het pensioenstelsel eerlijker en transparanter. Ook is het stelsel op deze manier schokbestendiger.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen

Zelfstandigen hebben meer sociale bescherming als ze een arbeidsongeschiktheidsverzekering hebben. Daarnaast is er op die manier meer gelijkheid tussen zelfstandigen en werknemers.

Aanpak schijnzelfstandigheid

Er is schijnzelfstandigheid wanneer iemand als zzp'er werkt, maar er volgens het arbeidsrecht eigenlijk sprake zou moeten zijn van een dienstverband. Schijnzelfstandigen kunnen belastingen en premies mislopen. Ook kunnen ze minder sociale bescherming hebben. Schijnzelfstandigheid wordt aangepakt door duidelijkere regels te maken.

Verbeteren woningmarkt en verduurzamen gebouwde omgeving

De maatregelen in dit thema richten zich op het aanpakken van problemen op de woningmarkt. Er is bijvoorbeeld een woningbouwtekort en er worden te weinig betaalbare woningen gebouwd. Ook gebruikt de gebouwde omgeving veel energie.

INVESTERINGEN

Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

Met een ISDE-subsidie worden woningen verduurzaamd. Bijvoorbeeld door een aansluiting op het warmtenet, of het installeren van een warmtepomp, zonneboiler of elektrische kookvoorziening. Op deze manier daalt de vraag naar energie.

Subsidierегeling duurzaam maatschappelijk vastgoed

Met deze subsidie wordt maatschappelijk vastgoed verduurzaamd. Dit zijn bijvoorbeeld scholen, overheidsgebouwen, monumenten en zorginstellingen. Zo is er minder vraag naar energie.

Woningbouwimpuls

De Woningbouwimpuls is een subsidie voor gemeenten. Nieuwe huizen kunnen hierdoor niet alleen sneller worden gebouwd, ze zijn ook betaalbaarder. Daarnaast kunnen gemeenten met dit geld meer nieuwe huizen bouwen.

HERVORMINGEN

Afschaffen verruimde schenkingsvrijstelling eigen woning

Met deze maatregel is de belastingvrijstelling voor schenkingen waarmee jongeren een woning kunnen kopen afgeschaft. Op deze manier is er minder verstoring en ongelijkheid op de woningmarkt. Ook neemt de vermogensongelijkheid af.

Regie op de aanbodzijde van de woningmarkt

De rijksoverheid, provincies en gemeenten maken afspraken over het bouwen van nieuwe huizen. In 2030 moeten 900.000 nieuwe woningen gebouwd zijn. Hiervan moeten er minstens 600.000 betaalbaar zijn.

Afschaffen leegwaarderatio

Het doel van deze hervorming is om de belasting op huurhuizen beter te laten passen bij de echte waarde. Met deze hervorming wordt de leegwaarderatio in Nederland verhoogd. Nu wordt bij de belasting op huizen die niet door de eigenaar worden bewoond, gedacht dat de waarde te hoog is. Daarom wordt de waarde van verhuurde huizen aangepast met de leegwaarderatio, wat een belastingkorting geeft aan eigenaren. Deze belastingkorting wordt nu minder groot.

Aanscherping inkomensafhankelijke hogere huurverhoging

Via deze wetswijziging kunnen huurprijzen beter afgestemd worden op het inkomen van de huurder. Huurverhogingen worden namelijk gebaseerd op twee inkomensgroepen. De maximale huurverhoging per maand voor huurders met een hoog inkomen wordt €100. Voor huurders met een gemiddeld inkomen wordt dit €50.

Versnellen van proces en procedures bij realiseren van woningbouw

Het duurt gemiddeld 10 jaar voordat een huis gebouwd is. Dit komt bijvoorbeeld doordat er lange procedures zijn. Ook zijn er veel eisen waar de nieuwe huizen aan moeten voldoen. Via deze maatregel wordt een actieplan opgesteld om de bouw van nieuwe woningen te versnellen.

Versterken energiemarkt (REPowerEU)

REPowerEU helpt lidstaten om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen uit Rusland. Hier hebben lidstaten extra geld voor gekregen. Nederland heeft twee maatregelen aan het plan toegevoegd.

INVESTERINGEN

Opschaling Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

Nederland heeft de maatregel 'Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) opgeschaald. Dit betekent dat er meer subsidies worden gegeven om huizen te verduurzamen.

HERVORMINGEN

Hervormingspakket energiemarkt

De Nederlandse energiemarkt kent een aantal uitdagingen. Zo is het druk op het elektriciteitsnet. Ook is het nodig dat hernieuwbare energieprojecten snel van start kunnen. Met nieuwe wet- en regelgeving pakt Nederland deze uitdagingen aan.

Aanpakken agressieve belastingplanning en witwassen

Deze maatregelen zijn gericht tegen belastingontwijking. Daarnaast zorgen deze maatregelen ook voor een verbreding van de belastinggrondslag en een meer evenwichtige belastingheffing van multinationals.

HERVORMINGEN

Nederlands beleid omtrent bronbelasting

Deze hervorming moet belastingontwijking tegengaan. Er komt een belasting op rente-, royalty- en dividendbetalingen naar landen met weinig of geen belasting en bij misbruik. Ook wordt bijgehouden wat de effecten van deze maatregel zijn.

Voorkomen van vrijstelling door specifieke renteaftrek beperking

De hervorming Voorkomen van vrijstelling door specifieke renteaftrekbeperking zorgt ervoor dat bedrijven geen onterechte belastingvrijstelling krijgen door een renteaftrekregel in de vennootschapsbelasting. Dit voorkomt vrijstelling bij negatieve rente en positieve valutaresultaten.

Anti witwasbeleid

De hervorming Anti-witwasbeleid versterkt de aanpak van witwassen en crimineel misbruik van het financiële stelsel. Dit gebeurt door extra personeel aan te nemen bij de Financial Intelligence Unit-Nederland. Ook wordt een wet ingevoerd die hoge contante betalingen vermindert.

Tegengaan mismatches bij toepassing zakelijkheidsbeginsel

Het doel van de hervorming is belastingmismatches te voorkomen die ontstaan door verschillende interpretaties van het zakelijkheidsbeginsel, vooral in internationale situaties. Het zakelijkheidsbeginsel houdt in dat betalingen tussen verbonden bedrijven (bijvoorbeeld tussen moeder- en dochtermaatschappijen) moeten plaatsvinden onder voorwaarden die ook zouden gelden als de bedrijven onafhankelijk van elkaar waren. Door deze hervorming wordt er voor gezorgd dat winst op de juiste manier wordt belast en dat dit duidelijker wordt voor bedrijven.

Beperking liquidatie en stakingsverliesregeling

Het doel van deze hervorming is de aftrekbaarheid van liquidatie- en stakingsverliezen in de vennootschapsbelasting te beperken.

Beperking verliesverrekening

Het doel van deze hervorming is de mogelijkheid om winsten te verrekenen met verliezen uit andere jaren te beperken. De hervorming voorkomt dat winstgevendende ondernemingen in Nederland de vennootschapsbelasting ontlopen.

Versterken gezondheidszorg en pandemieparaatheid

De Nederlandse gezondheidszorg kent een groot personeelstekort. De HVP-maatregelen onder deze noemer zijn gericht op het (tijdelijk) inperken van dit tekort. Daarnaast was er tijdens de coronacrisis sprake van een tekort aan Intensive Care-capaciteit. De HVP-maatregelen zijn er daarom ook op gericht deze capaciteit uit te breiden en de pandemische paraatheid te versterken.

INVESTERINGEN

Tijdelijke extra personele capaciteit voor zorg in crisistijd

Deze investering zorgt voor voldoende personeel in de zorg tijdens crises. Het programma biedt bijvoorbeeld financiële steun voor onderwijs en "on the job training" voor mbo- en hbo-studenten in de zorg.

Uitbreiding Intensive Care

De investering Uitbreiding intensive care vergroot de ziekenhuiscapaciteit voor de zorg aan COVID-19-patiënten. Het programma biedt bijvoorbeeld financiële steun aan 54 ziekenhuizen voor het aanpassen van faciliteiten en het uitbreiden van het aantal IC-bedden, zowel vast als flexibel.

Stimuleringsregeling E health Thuis

Deze investering ondersteunt de zorg voor thuiswonende ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid via e-healthoplossingen. Het programma biedt financiële steun aan zorgverleners voor het gebruik van toepassingen zoals online gezondheidszorg via videoverbinding, diagnose-apps en digitale geneesmiddelenverstrekkers.

Health RI: gezondheidsdata en infrastructuur voor onderzoek, innovatie, en beleid

Health RI stimuleert innovatie in de life sciences (biowetenschappen) en gezondheidszorg door gezondheidsdata te standaardiseren en te verbinden binnen een nationale infrastructuur. Het programma ondersteunt de ontwikkeling van een ondersteuningssysteem voor onderzoekers.

Link naar de interactieve kaart

Op de website van de Europese Commissie wordt voor alle lidstaten een aantal projecten uitgelicht. Kijk voor meer informatie op de interactieve kaart: [EU-herstelplan - Europese Commissie](#).